

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
**AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS**

VENDIM

Nr. 567, Datë 07.11.2018

“Për mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “EMS-Albanian Port Operator” SHPK, në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit dhe dhënien e disa rekomandimeve”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 07.11.2018, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Mbyllja e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes “EMS-Albanian Port Operator” SHPK, në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit dhe dhënien e disa rekomandimeve për Ministrinë e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), Autoritetin Potual Durrës (APD) dhe ndërmarrjen “EMS-Albanian Port Operator” SHPK.

Baza Ligjore: Neni 24, shkronja (d), neni 26, neni 8, neni 43 dhe neni 70 i Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar (Ligji Nr. 9121/2003).

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të:

- Raportit të hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit;
- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës;

VËREN SE :

I- Procedura e ndjekur

1. Bazuar në ankesën e paraqitur pranë Autoritetit të Konkurrencës nga ndërmarrja “Albanian Stevedoring Company” SHPK (ASC) kundrejt ndërmarrjeve: “EMS Albanian Port Operator (EMS APO)” SHPK; “German Albanian Logistic Agency” SHPK (GALA); dhe “EMS Shipping & Trading” GmbH (EMS), filluan procedurat

për vlerësimin e ankesës në zbatim të Ligjit Nr. 9121/2003.

2. Pas shqyrtimit të raportit mbi vlerësimin e ankesës së ndërmarrjes ASC dhe relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm, në mbështetje të nenit 42, pika 1, nenit 9 dhe nenit 24, gërma (d), të Ligjit Nr. 9121/2003, Komisioni i Konkurrencës me Vendimin Nr. 450, datë 28.02.2017 vendosi hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.
3. Gjithashtu, Komisioni i Konkurrencës vlerësoi se mund të ndodhemi përballë një situatë urgjence të parashikuar në nenin 44 të Ligjit Nr. 9121/2003, për shkak të rrezikut të kryerjes së një dëmi të rëndë dhe të pariparueshëm për konkurrencën, pasi ka të ngjarë të ketë shkelje të nenit 9 (abuzimi me pozitën dominuese) të këtij ligji. Bazuar në këtë vlerësim Komisioni i Konkurrencës me Vendimin Nr. 451, datë 28.02.2017 vendosi marrjen e masave të përkohshme për rivendosjen e konkurrencës në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit, ndaj ndërmarrjes EMS APO.
4. Në përfundim të hetimit paraprak Komisioni i Konkurrencës konkludoi se: sjellja e ndërmarrjes me pozitë dominuese EMS APO, duke vendosur kushte të padrejta tregtimi dhe refuzuar aksesin në facilitetet e infrastrukturës që disponon ndaj ndërmarrjeve stivadore, në zbatim të nenit 9, pika 2, gërma (a) dhe (c) të Ligjit Nr. 9121/2003, mund të përbëjë abuzim me pozitën dominuese, me pasoja të rënda për konkurrencën në treg.
5. Për sa më sipër, Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të Ligjit Nr. 9121/2003, me anë të Vendimit Nr. 477, datë 12.10.2017 vendosi hapjen e procedurës së hetimit të thelluar ndaj ndërmarrjes EMS APO, në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.
6. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të Ligjit Nr. 9121/2003 janë kërkuar të dhëna dhe informacion nga: Ministria e Transporteve dhe Infrastrukturës (sot Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë), Autoriteti Portual Durrës (APD) dhe ndërmarrjeve EMS APO, GALA, ASC, Liburnet-1, Egnatia-1.
7. Në bazë të nenit 36, të Ligjit Nr. 9121/2003 dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës Nr. 92 Prot., datë 01.03.2017 “Autorizim Inspektorësh”, u kryen inspektime pranë ndërmarrjeve që ushtrojnë veprimtarinë e tyre në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.
8. Në përfundim të procedurës hetimore, me shkresën Nr. 506 Prot., datë 07.12.2017, raporti i hetimit të thelluar ju dërgua: MIE, APD dhe ndërmarrjeve EMS APO, ASC, Liburnet-1, Egnatia-1, duke i ftuar që të depozitonin me shkrim prapësimet lidhur me konkluzionet e raportit, si dhe çdo dokument tjetër të nevojshëm. Në vijim të kësaj

shkresë, pranë Autoritetit të Konkurrencës u depozituan parashtrime nga ndërmarrjet EMS APO dhe ASC, si dhe nga APD.

9. Në zbatim të nenit 39 të Ligjit Nr. 9121/2003, Komisioni i Konkurrencës realizoi seancë dëgjimore me ndërmarrjen EMS APO më datë 12.01.2018, gjatë të cilës ndërmarrja paraqiti prapësimet e saj lidhur me raportin e hetimit. Gjithashtu, Komisioni i Konkurrencës realizoi seancë dëgjimore edhe me APD më datë 19.01.2018 dhe MIE më datë 07.03.2018. Gjithashtu, MIE pas seancës dëgjimore, me shkresën Nr. 2908/2 Prot., datë 19.03.2018, depozitoi në rrugë shkresore vlerësimin e saj lidhur me raportin e hetimit të thelluar.
10. Autoriteti i Konkurrencës në vazhdim të procedurave, me anë të Kërkesës për Informacion Nr. 506/16 Prot., datë 08.05.2018 kërkoi nga APD vënien në dispozicion të korrespondencës së plotë lidhur me ankesat për moslejimin e ushtrimit të aktivitetit në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit, të depozituara pranë APD nga ndërmarrjet stivadore: “Albanian Stevedoring Company”, “Egnatia 1” dhe “Liburnet 1”, për periudhën 2016-2017.
11. APD me shkresën Nr. 2051/1 Prot., datë 19.06.2018 (protokolluar pranë Autoritetit të Konkurrencës me Nr. 506/17 Prot., datë 21.06.2018), dërgoi pranë Autoritetit të Konkurrencës informacionin e kërkuar.
12. Për të monitoruar situatën aktuale në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitet e lidhura me to për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit, inspektorët e Autoritetit të Konkurrencës realizuan inspektime më datë 12.09.2018 pranë ndërmarrjeve stivadore: ASC, Liburnet 1 dhe Egnatia 1, ku u mbajtën dhe procesverbalet përkatëse “Për marrje shpjegimesh për fakte dhe dokumente që lidhen me objektin dhe qëllimin e hetimit”.
13. Sipas shpjegimeve të dhëna nga ndërmarrjet që ushtrojnë veprimtari stivadore: ASC, Liburnet 1 dhe Egnatia 1, rezulton se ato nuk ushtrojnë veprimtari pranë Terminalit Lindor të Portit Durrës, pasi nuk kanë pasur klientë për të ofruar shërbimet e tyre pranë këtij terminali dhe, për këtë arsye gjatë kësaj kohe, nuk kanë pasur kontakte me ndërmarrjen EMS APO. Këto ndërmarrje ushtrojnë veprimtari vetëm pranë Terminalit Perëndimor të Portit Durrës.
14. Në përfundim të procedurës, Komisioni i Konkurrencës më datë 04.10.2018, organizoi një seancë dëgjimore me përfaqësuesit e MIE, APD dhe ndërmarrjes EMS APO.

II- Rregullimi i Tregut

15. Kodi Detar i Republikës së Shqipërisë rregullon marrëdhëniet juridike, ekonomike dhe shoqërore në fushën e detarisë, duke vendosur rregulla mbi të drejtat dhe detyrimet e subjekteve që ushtrojnë veprimtari detare dhe kanë përgjegjësi ligjore mbi hapësirën detare.
16. Referuar nenit 3 të Kodit detar, janë subjekte të së drejtës detare personat fizike ose

juridike, publike ose private, vendas ose të huaj, të cilët realizojnë veprimtarinë në fushën e detarisë. Gjithashtu, subjektet detare mund të jenë drejtues të veprimtarisë në fushën e detarisë, pronarë të mjeteve ose të mjediseve detare dhe ushtrues të veprimtarive në fushën e detarisë, zotërues, jo pronarë të mjeteve dhe të veprimtarive të fushës së detarisë, të punësuar ose përfitues nga kjo veprimtari.

17. Në nenin 8 të Kodit Detar janë përcaktuar dhe cilat janë veprimtaritë detare, ku një prej tyre është dhe veprimtaria në porte detare (pika b).
18. Në bazë të nenit 10, pika 1 të Kodit Detar: “Veprimtaria në fushën e detarisë dhe shërbimet portuale kryhen nga subjekte të licencuara, me cilësitë e nevojshme të personave fizikë ose juridikë që janë regjistruar si të tillë.”.
19. Sipas nenit 31 të Kodit Detar, Autoriteti Portual realizon drejtimin administrativ të veprimtarisë në fushat e detarisë dhe të zonës detare përkatëse, si dhe bashkërendon marrëdhëniet me organet shtetërore dhe veprimtaria e tij rregullohet me ligj të veçantë.
20. Referuar nenit 82 të Kodit Detar, shërbimet portuale përfshijnë rimorkimin, ngarkim-shkarkimin, transportimin, magazinimin, transportin, mbrojtjen nga zjarri, shërbimin e shpëtimit dhe çdo lloj veprimtarie tjetër që lidhet me mbërritjen dhe nisjen e mjeteve lundruese, si dhe me lëvizjen e pasagjerëve e të mallrave brenda dhe jashtë porteve. Shërbimet portuale kryhen nga subjekte publike ose private të licencuara dhe përzgjedhja e tyre bëhet mbi baza konkurrimi dhe lidhja e kontratës bëhet nga Administrata Detare. Kontratat për veprimtari jo kryesore lidhen nga Autoriteti Portual.
21. Administrata Detare përcakton rregullat e përgjithshme të shërbimeve portuale, ndërsa Autoriteti Portual përcakton rregullat e shërbimeve për portin përkatës. Drejtimi dhe kontrolli i Shërbimeve Portuale kryhet nga Autoriteti Portual.
22. Ligji Nr. 9130, datë 08.09.2003 “Për Autoritetin Portual”, ka si objekt përcaktimin e formës së organizimit, i rregullave të funksionimit dhe të administrimit, i marrëdhënieve me operatorët, me organet shtetërore dhe të përfaqësimit të autoritetit portual.
23. Në nenin 4 të Ligjit Nr. 9130/2003, ndër të tjera, janë dhënë përkufizimet e mëposhtme:
  - “Autoriteti portual” është personi juridik, që përfaqëson interesat publikë dhe administron pronën publike të përcaktuar me ligj. Ai krijohet dhe ushtron përgjegjësitë e veta brenda territoreve të porteve të hapura të Republikës së Shqipërisë.
  - “Operator i autorizuar në port” është personi që ka një kontratë koncesioni ose të marrjes me qira nga autoriteti portual përkatës, i cili detyrohet të ofrojë dhe të sigurojë shërbime tregtare në atë port, si dhe të grumbullojë të ardhura në emër të tij dhe të autoritetit portual.

- “Operator i portit” është personi që ka një kontratë të vlefshme, licencë ose koncesion me autoritetin portual, i cili është i detyruar të ofrojë dhe të sigurojë shërbime tregtare në atë port.
  - “Përdorues i portit” është personi që zhvillon veprimtarinë tregtare në port.
24. Në bazë të nenit 22 të Ligjit Nr. 9130/2004, Autoriteti portual, nëpërmjet drejtorit ekzekutiv, bashkërendon dhe administron veprimtarinë portuale për transportin e mallrave, lundrimin (drejtimin e anijeve), transportin e pasagjerëve, ngarkimin dhe shkarkimin e mallrave, magazinimin e mallrave, që bëhen prej tij ose prej sektorit privat, i cili lidh dhe kontrata në emër të Autoritetit Portual.
25. Sipas nenit 35 të Ligjit Nr. 9130/2004, Autoriteti Portual cakton tarifafat për:
- a) anijet, mjetet e transportit dhe personat që përdorin portin;
  - b) ngarkimin e mallrave në anije, shkarkimin e tyre, tregtimin detar brenda kufijve të portit ose magazinimin në port;
  - c) shërbimet që sigurohen nga autoriteti portual ose nga një operator i autorizuar, ose ndonjë të drejtë të dhënë prej tij, në lidhje me portin.
26. Tarifafat dhe interesat, të përcaktuara sipas këtij ligji, për anijet dhe ngarkesat paguhen nga zotëruesi ose personi që e ka në ngarkim anijen ose mallin dhe mbliidhen nga autoriteti portual ose nga një operator i autorizuar. Kur cakton tarifafat, autoritetit portual ose operatorit të autorizuar nuk i lejohet të shkelë barazinë e subjekteve përdoruese.
27. Organizimi dhe funksionimi i administratës detare të Republikës së Shqipërisë, në zbatim të detyrimeve të vendosura nga aktet ligjore, kombëtare dhe ndërkombëtare, në fushën e detarisë, përcaktohen në Ligjin Nr. 10109, datë 02.04.2009 “Për Administratën Detare të Republikës së Shqipërisë”.
28. Në bazë të nenit 5 të Ligjit 10109/2009, Ministri përgjegjës për transportin është autoriteti më i lartë i administratës detare të Republikës së Shqipërisë dhe për ushtrimin e këtij autoriteti krijohet dhe funksion Drejtoria e Përgjithshme Detare, në varësi të tij.

III- Tregu Përkatës

29. Tregu përkatës përfshin produktet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët dhe operatorët, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe funksionit të tyre dhe që ofrohen ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence. Përkufizimi i tregut përkatës përfshin dy dimensione:
- a) Tregu përkatës i produktit
  - b) Tregu përkatës gjeografik

II.1 Tregu përkatës i produktit

30. “Terminal Lindor Durrës” (TLD) është i përcaktuar si një nga facilitetet e portit të

Durrësit që konsiston dhe përbëhet nga kalata Nr. 10 dhe kalata Nr. 11 dhe zonat dhe sheshet korresponduese të operacioneve, trafikut dhe të depozitimit pas këtyre kalatave dhe që do të zhvillohet në përputhje me masterplanin e Portit të Durrësit.

31. Referuar informacionit të dërguar nga APD me shkresën Nr. 792/1 Prot., datë 27.04.2017 dhe masterplanit të miratuar për Portin e Durrësit, Terminali Lindor, për shkak të karakteristikave të tij, është i destinuar për përpunimin e mallrave rifuxho. Shërbimi i përpunimit të mallrave gjenerale/përgjithshme, kryhet në Terminalin Perëndimor të Portit të Durrësit, gjithashtu ky shërbim, në bazë të Kontratës Koncesionare, lejohet të kryhet edhe në Terminalin Lindor.
32. Në bazë të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës Nr. 477, datë 12.10.2017, hetimi i thelluar është hapur në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkim dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.
33. Referuara sa më sipër, *tregu përkatës i produktit përfshin ofrimin e shërbimeve stivadore për mallrat rifuxho (minerale, qymyr, likuide (lëngje), etj) nga ndërmarrjet e licencuara për ngarkimin, shkarkimin, depozitimin, transportimin, përpunimin dhe aktivitete të tjera të lidhura me to.*

II.2 Tregu përkatës gjeografik

34. Bazuar në masterplanin e miratuar dhe kontratën koncesionare, përpunimi i ngarkesave rifuxho nga të gjithë operatorët stivadorë të licencuar/autorizuar kryhet pranë Terminalit Lindor të Portit Durrës, nga të cilat, ndërmarrja koncesionare EMS APO, operon vetëm pranë këtij Terminali.
35. Referuar sa më sipër, *tregu përkatës gjeografik vlerësohet zona gjeografike e Terminalit Lindor të Portit të Durrësit.*

IV- Analiza e Tregut

36. Porti i Durrësit përbëhet nga 4 (katër) terminale, përkatësisht: Terminali i Trageteve; Terminali i Kontenierëve; Terminali Lindor dhe Terminali Perëndimor; si dhe facilitetet portuale për çdo terminal. Në Portin e Durrësit përpunohen mallrat e përgjithshme, drithëra, kontenierë, tragete, minerale, etj.
37. Porti i Durrësit sipas shpjegimeve të përfaqësuesve të MIE dhe në bazë të Ligjit Nr. 9130, datë 08.09.2003 “Për Autoritetin Portual”, është “Port administrues toke” (Landlord Port) ku autoriteti portual është administrues vetëm i infrastrukturës dhe nuk përfshihet në operacionet e shërbimeve dhe të pajisjeve. Pra, Autoriteti Portual ka rolin e administruesit të portit dhe në bazë të kontratave ju kalon të tretëve kryerjen e shërbimeve brenda zonës së portit.
38. Terminali Lindor, në bazë të kontratës së koncesionit, menaxhohet dhe administrohet nga ndërmarrja EMS APO, e cila është poseduesja dhe administruesja e vetme e të gjitha infrastrukturës dhe faciliteteve të këtij terminali. Çdo përdorues porti për të marrë shërbimet nga ky terminal, duhet patjetër të ketë akses në infrastrukturën dhe

facilitetet që ofron ky terminal.

39. Referuar Dokumenteve të Konkurrimit të procedurës së dhënies me koncesion, Terminali Lindor do të zhvillohet në terminalin ekzistues Lindor i përbërë nga kalatat 10 dhe 11 dhe sheshet përkatëse në Portin e Durrësit, siç është përshkruar në “Përshkrimi i Fasiliteteve”, dhe sipas kufijve të përcaktuar në Masterplanin e miratuar nga Këshilli i Ministrave në VKM me Nr. 546, datë 28.05.2009.
40. Në bazë të licencave dhe autorizimeve të lëshuara nga organet shtetërorë, 4 (katër) janë ndërmarrjet që ofrojnë shërbimin e përpunimit të ngarkesave rifuxho dhe gjenerale në Portin e Durrësit. Nga të cilat, 3 (tre) stivadorë të licencuar nga APD për ofrimin e shërbimit të përpunimit të këtyre ngarkesave në Terminalin Lindor dhe Perëndimor, përkatësisht “Albanian Stevedoring Company” SHPK; “Egnatia-1” SHPK dhe “Liburnet-1” SHPK, kurse koncesionari EMS APO i pajisur me Autorizim nga Drejtoria e Përgjithshme Detare e ofron këtë shërbim vetëm pranë Terminalit Lindor, ku është dhe poseduesi i të gjitha faciliteteve të këtij terminali.

III.1 Vlerësimi i Pozitës Dominuese

41. Koncesionari EMS APO është posedues dhe administrues i vetëm i infrastrukturës dhe faciliteteve të Terminalit Lindor, duke qenë 100% dominues në tregun e rrjedhës së sipërme (operim, menaxhim dhe administrim i infrastrukturës), gjithashtu ofron shërbime në tregun e rrjedhës së poshtme të përpunimit të ngarkesave (shërbime stivadore), gjë e cila e bën këtë ndërmarrje të integruar vertikalisht në të dy nivelet e tregut.
42. Koncesionari EMS APO është posedues dhe administrues i vetëm i infrastrukturës dhe faciliteteve të Terminalit Lindor të Portit Durrës, duke zotëruar 100% të pjesëve të këtij tregu, duke filluar nga marrja në dorëzim e terminalit (15 korrik 2013) për gjithë periudhën e koncesionit dhe në kuptim të nenit 8 të Ligjit Nr. 9121/2003, vlerësohet me pozitë dominuese në tregun e rrjedhës së sipërme (upstream market).
43. Për vitin 2013, pas fillimit të menaxhimit të TLD nga ndërmarrja EMS APO në korrik 2013, vërehet se ndërmarrja e vetme që ka shtruar aktivitetin në tregun e shërbimeve stivadore në TLD për ngarkim shkarkimin e mallrave rifuxho ka qenë ndërmarrja ASC, e cila ka realizuar një volum prej XXX ton materiale të përpunuara.
44. Për vitin 2014 sasia totale e mallrave rifuxho të përpunuara në kalatën lindore ka qenë XXX Ton, pjesën më të madhe të ofrimit të shërbimeve stivadore e ka kryer ndërmarrja ASC me rreth XX% (XXX ton) të produkteve të tregut përkatës, e ndjekur nga ndërmarrja Liburnet-1 me rreth XX % (XXX ton) të këtij tregu dhe ndërmarrja EMS APO me një pjesë në më pak se XX% (XXX ton) të tregut.
45. Për sa i përket të dhënave për vitin 2015, volumi total i mallrave rifuxho të përpunuara në kalatën lindore rezulton XXX ton, pra më e ulët se ajo e vitit 2014. Gjithashtu, edhe pjesët e tregut kanë ndryshuar, si rezultat, ndërmarrja ASC ka ulur pjesën e tregut nga XX% në vitin paraardhës në XX% gjatë këtij viti, e njëjta situatë vlen edhe për ndërmarrjen Liburnet-1, ku pjesët e saj të tregut kanë pësuar rënie nga XX% në XX%

(në sasi rënia është nga XXX ton në vitin 2014, në XXX Ton në vitin 2015), ndërsa ndërmarrja EMS APO ka pasur rritje të pjesëve të tregut nga më pak se XX% në rreth XX% (e shprehur në sasi nga XXX Ton në vitin 2014, në XXX Ton për vitin 2015).

46. Gjatë vitit 2016 situata në përpunimin e mallrave rifuxho në kalatën lindore të Portit të Durrës ndryshon tërësisht, ku jo vetëm sasia e mallrave rifuxho ka pësuar rënie me vitet paraardhëse, por edhe pjesët e tregut kanë ndryshuar tërësisht, tashmë të gjithë mallrat rifuxho të përpunuara në terminalin lindor gjatë vitit 2016 (XXX ton) janë përpunuar nga ndërmarrja EMS APO, pra ndërmarrjet e tjera nuk kanë ushtruar fare aktivitet për përpunimin e mallrave rifuxho në këtë terminal.
47. E njëjta situatë vlen edhe për periudhën Janar – Shkurt 2017, ku vërehet se në kalatën lindore të Portit të Durrës aktivitetin e përpunimit të mallrave rifuxho e ka ushtruar vetëm ndërmarrja EMS APO.
48. Duke filluar nga 23 Shtatori 2015, ndërmarrja EMS APO ka marrë autorizim nga Drejtoria e Përgjithshme Detare për të ofruar shërbimin e ngarkimin shkarkimit të mallrave rifuxho në terminalin lindor dhe nga muaji Nëntor 2015 deri në përfundim të periudhës hetimore, pranë Terminalit Lindor këto shërbime janë kryer vetëm nga koncesionari EMS APO, duke zotëruar 100% të këtij tregu.
49. Nga vlerësimi i pozitës dominuese dhe pjesëve të tregut përkatës të shërbimit të ngarkim shkarkimit të mallrave rifuxho, në tregun gjeografik përkatës, zonën e Terminalit Lindor të Portit Durrës, ndërmarrja EMS APO, e cila zotëron 100 % të tregut të rrjedhës së sipërme, nga nëntori 2015 deri në shkurt 2017 zotëron gjithashtu 100% të tregut të rrjedhës së poshtme të ngarkim shkarkimit të mallrave rifuxho (stivadore) pranë këtij terminali, dhe në kuptim të nenit 8 të Ligjit Nr. 9121/2003, vlerësohet me pozitë dominuese në tregun e rrjedhës së poshtme (downstream market) të ofrimit të shërbimeve stivadore për mallrat rifuxho pranë Terminalit Lindor të Portit Durrës.

III.2 Vlerësimi i Sjelljes së Ndërmarrjes EMS APO

50. Vlerësimi i sjelljes së ndërmarrjes EMS APO, e integruar vertikalisht dhe me pozitë dominuese në të dy nivelet e tregut, është bazuar në raport me qëndrimet e saj ndaj konkurrentëve në tregun e shërbimit të ngarkim shkarkimit të mallrave rifuxho në Terminalin Lindor të Portit Durrës për periudhën hetimore.

III.2.1 Sjellja ndaj Ndërmarrjeve Stivadore

51. Ndërmarrja ASC, si rezultat i një procedure konkurrimi të zhvilluar nga APD, është shpallur fituese dhe ka lidhur “Kontratën Marrëveshje/Licencë për kryerjen e shërbimeve të ngarkim-shkarkimit në Portin e Durrësit”, Nr. 5947, datë 21.07.2009 me Autoritetin Portual Durrës (APD). Objekti i kësaj kontrate është: ngarkimi dhe shkarkimi i anijeve, si dhe aktivitetet e lidhura me të, të tilla si stivimi, depozitimi, transportimi, etiketimi, lidhja, numërimi, pritja dhe lëvrimi i ngarkesave, siç

---

¹ Sipas nenit 12 të Kontratës së Sipërpërmendur,

përcaktohet në Termat e Referencës dhe shtojcat e kësaj Marrëveshje licencë/shërbim, në Portin e Durrësit, në çdo kalatë të përcaktuar të stivadorit, në llogari të pronarit të anijes, ngarkesës, ose automjetit, cilido që të jetë rasti.

52. Ndërmarrja “Liburnet 1” SHPK, ka filluar aktivitetin për ofrimin e shërbimeve stivadore² që në vitin 2005. Kjo shoqëri si rezultat procedurave të konkurrimit të zhvilluara nga APD, ka lidhur Kontratë Licencë “Për Masën e Shërbimeve të Ngarkim-Shkarkimit në Portin e Durrësit” Nr. 363, datë 31.05.2005 (të ndryshuar), për kryerjen e shërbimeve të ngarkim-shkarkimit në Portin e Durrësit me APD.
53. Referuar shkresës së APD Nr. 1959 Prot., datë 19.06.2015 “Amendament i kontratës së shërbimeve të ngarkim shkarkimit të mallrave në Portin e Durrësit”, rezulton se Këshilli Drejtues i APD me Vendimin Nr. 23, datë 01.06.2015 ka rinovuar kontratën me ndërmarrjen Liburnet 1, duke e zgjatur periudhën e Kontratës Licencë edhe për 10 vjet, deri në 31 Maj 2025.
54. Pas dhënies me koncesion ndërmarrjes EMS APO të “Menaxhimit, operimit dhe mirëmbajtjes së Terminalin Lindor në Portin e Durrësit”, ndërmarrja Liburnet 1 nënshkroi më datë 1 Prill 2014 Kontratë Marrëveshje për kryerjen e shërbimeve të ngarkim shkarkimit në terminalin lindor në Portin Durrësit me ndërmarrjen EMS APO me kohëzgjatje deri në 31 Maj 2015.
55. Ndërmarrja “Egnatia-1” SHPK, ka filluar aktivitetin e saj në Portin e Durrësit që nga viti 2005 sipas Kontratës Licencë me APD Nr. 362 Prot., datë 31.05.2005 me objekt ngarkim-shkarkimin e anijeve në Portin e Durrësit për mallrat gjenerale dhe rifuxhove (vetëm drithërat). Me amendamentin e kontratës/licencë më datë 22.05.2015, kontrata është rinovuar për një periudhë 10 vjeçare deri më 31 Maj 2025.
56. Pas dhënies me koncesion të Terminalit Lindor të Portit Durrës, APD me shkresën Nr. 1692 Prot, datë 01.07.2013 sqaron shoqërinë Egnatia 1 se do të vazhdojë të ketë të drejtën e kryerjes së shërbimeve të ngarkim-shkarkimit në TL kundrejt kushteve të operimit të rëna dakord me Shoqërinë Koncesionare. Nisur nga shkresat e APD dhe kërkesa e MPPT dt. 28.08.2013, ndërmarrja EMS APO ka ftuar stivadorin Egnatia 1 për bashkëpunim në kryerjen e shërbimeve të ngarkim/shkarkimit, si dhe dy stivadorët e tjerë.
57. Ndërmarrja Egnatia 1 nuk ka pranuar të bashkëpunojë me ndërmarrjen EMS APO, pasi, sipas saj, kushtet e ofruara nga koncesionari ishin të ndryshme nga ato të vendosura në kontratën/licencë me APD.
58. Referuar Protokollit të Dorëzimit Nr. 1810, datë 12.07.2013, të nënshkruar mes APD dhe EMS APO, parashikohet si vijon: “Pa kufizuar të drejtën e Operatorit EMS APO për të ofruar vetë shërbimet e ngarkimit dhe shkarkimit në Terminal, ky Operator mund të bashkëpunojë vetëm me Shoqëritë e Ngarkim-Shkarkimit të cilat janë aktualisht të licencuara. Kushtet e bashkëpunimit të përcaktohen nga palët në

---

² Burimi: Ekstrakti Historik i regjistrit tregtar për të dhënat e subjektit “Liburnet 1” SHPK, shkarkuar nga faqja zyrtare e QKB www.qkr.gov.al; si dhe procesverbali i mbajtur me këtë subjekt.

përputhje me kontratën e koncesionit.”.

59. Ministri i MIE me shkresën Nr. 3567/1 Prot., datë 28.08.2013, e fton ndërmarrjen EMS APO të bashkëpunojë me shoqëritë e ngarkim-shkarkimit deri në skadimin e afatit të kontratave licencë që ata kishin lidhur me APD përpara datës së Kontratës së Koncesionit.
60. Si përfundim, referuar sa më sipër, rezulton se ndërmarrja EMS APO ka lidhur kontrata bashkëpunimi me ndërmarrjet ASC, datë 17.09.2013; dhe Liburnet 1, datë 01.04.2014, ndërkohë që ky bashkëpunim është refuzuar nga ndërmarrja Egnatia 1³.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, në mbështetje të nenit 8, nenit 24, shkronja (d), nenit 26, nenit 43, pika 5, dhe nenit 70 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

- I. Ti rekomandojë Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë, që brenda një afati 90 ditor, të marrë masat si vijon:
  - a. Verifikimin dhe vlerësimin e pajtueshmërisë së funksionimit aktual të shërbimit të ngarkim-shkarkimit të mallrave në port (si kategori e shërbimeve portuale) me kuadrin ligjor rregullator përkatës në fuqi, dhe, plotësimin e bazës ligjore/nënligjore (nëse do rezultojë e nevojshme) për funksionimin e duhur të tregut të shërbimit të ngarkim-shkarkimit të mallrave në port.
  - b. Angazhimin e strukturave përkatëse për hartim, konsultim dhe finalizim të një draft kontrate me objekt sigurimin e shërbimit të ngarkim-shkarkimit (përfshirë shërbimin stivador) nga operatorë portualë të licencuar, draft i cili të konsultohet më pas edhe me palët e tjera të interesuara.
- II. Autoriteti Portual Durrës, brenda 90 ditëve duhet të marrë masa për:
  - a. Miratimin e një rregulloreje për funksionimin e Terminalit Lindor të Portit Durrës, ku të jenë përcaktuar, ndër të tjera:
    - i. Procedurat për sigurimin e shërbimeve që ofrohen nga ana e Koncesionarit EMS APO;
    - ii. Funksionimi i agentit detar dhe atij spedicioner, si përfaqësues respektivë të pronarit/charteruesit të mjetit lundrues dhe pronarit të mallrave në raport me të drejtën për të përzgjedhur operatorin e licencuar stivador;
    - iii. Marrëdhënia midis koncesionarit, përdoruesit të portit, agentit detar dhe ndërmarrjeve stivadore;
    - iv. Detyrimi i APD për mbajtjen e grafikut të çarterimit të vinçave (në pronësi të koncesionarit) dhe ngarkim shkarkimit të mallrave sipas kërkesave të përdoruesve

---

³ Burimi, shkresë e EMS APO, Nr. 267 Prot., datë 16.09.2015.

- të portit dhe parimit të mosdiskriminimit (first come first serve - siç parashikohet edhe në Kontratën e Koncesionit).
- b. Draft Rregullorja përpara miratimit të dërgohet paraprakisht për mendim pranë Autoritetit të Konkurrencës.
- iii. Ti rekomandojë ndërmarrjes “EMS-Albanian Port Operator” SHPK, me pozitë dominuese në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkimit dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit, që gjatë ushtrimit të aktivitetit të saj në tregun përkatës:
- a. Të aplikojë kushte tregtimi të barabarta për veprime tregtare të njëjta ndaj ndërmarrjeve me të cilat hyn në marrëdhënie kontraktore;
- b. Në lidhjen e kontratave me palët e tjera të mos vendosë kushte/detyrime shtesë, të cilat për vetë natyrën e tyre ose sipas praktikave tregtare, nuk kanë lidhje me objektin e kontratave në fjalë;
- c. Mënyra e përpunimit të anijeve të kryhet sipas parimit “*kush hyn i pari, shërbehet i pari*”;
- d. Të respektojë të drejtën e barazisë për përdoruesit e portit që do të kryejnë shërbime nëpërmjet terminalit lindor të Portit të Durrësit, duke vendosur kushte të barabarta për veprime tregtare të njëjta;
- e. T’u ofrojë shërbimet e saj të gjitha ndërmarrjeve me të njëjtat kushte teknike dhe financiare;
- f. Të depozitojë paraprakisht pranë Autoritetit të Konkurrencës për miratim çdo draft kontratë që mendon të lidhë me ndërmarrjet stivadore të licencuara.
- iv. Në rast të mos përmbushjes së detyrimeve të përcaktuara në pikën (III) të këtij vendimi, ndërmarrja “EMS-Albanian Port Operator” SHPK ndëshkohet me gjobë deri në 10 % të xhiros vjetore për shkelje të rëndë të konkurrencës në zbatim të nenit 74, të Ligjit Nr. 9121/2003.
- v. Monitorimin e sjelljes së ndërmarrjes “EMS-Albanian Port Operator” SHPK për një periudhë 1 (një) vjeçare. Gjatë periudhës së monitorimit, ndërmarrja “EMS-Albanian Port Operator” SHPK duhet të raportojë çdo 3 (tre) muaj pranë Autoritetit të Konkurrencës të dhëna lidhur me ecurinë e zbatimit të këtij vendimi dhe marrëdhëniet me palët e treta.
- vi. Mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e shërbimit të ngarkim-shkarkim dhe aktivitetet e lidhura me to, për mallrat rifuxho në Terminalin Lindor të Portit të Durrësit.
- vii. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi dhe njoftimin e palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS